

Försäkringskassan har, i ett ärende om assistansersättning, felaktigt valt att tillämpa 20 kap. 10 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring vid felaktighet endast i redogörelsen av en beräkning

AA klagade hos JO på Försäkringskassans hantering av hennes ärende om assistansersättning och anförde bl.a. att Försäkringskassan hade fattat två beslut avseende samma tidsperiod, ett den 1 november 2004 och ett den 21 december 2004.

Sedan delar av Försäkringskassans akt granskats hos JO anmodades kassan att yttra sig över det som framkommit om att kassan hade fattat två beslut avseende samma tidsperiod. AA fick tillfälle att kommentera remissvaret.

I sitt beslut den 14 november 2007 anförde *JO Nordenfelt* i bedömningsdelen följande.

AA hade ansökt om förhöjt timbelopp enligt 10 § andra stycket lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS). Försäkringskassan fastställde i beslut den 1 november 2004 beloppet per assistanstimme för AA:s räkning till 206 kr fr.o.m. den 20 oktober 2003. I beslutsmotiveringen redogjorde kassan för hur beloppet hade beräknats. Sedan det framkommit att redogörelsen för beräkningen innehöll felaktigheter fattade kassan ett nytt beslut den 21 december 2004 och fastställde däri beloppet per assistanstimme för AA:s räkning till 206 kr fr.o.m. den 20 oktober 2003. Beslutet den 21 december 2004 innebar således ingen ändring av beslutet den 1 november 2004 men innehöll korrigeringar i redogörelsen för hur beloppet per assistanstimme hade beräknats.

Försäkringskassan har, som det får förstås, velat åstadkomma en självrättelse. Försäkringskassans möjlighet till självrättelse regleras i 20 kap. 10 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL). Enligt detta lagrum skall Försäkringskassan, på eget initiativ eller sedan det har begärts av den försäkrade, ändra ett beslut som inte har prövats av domstol om beslutet har blivit oriktigt av en sådan anledning, t.ex. att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag, som anges i lagrummet.

När det framkom att det fanns brister i redogörelsen för beräkningen skulle Försäkringskassan, precis som anförts i remissvaret, ha prövat om förutsättningarna för en ändring enligt 20 kap. 10 a § AFL var uppfyllda och i sådant fall ha ändrat det ursprungliga beslutet. För att ett beslut skall kunna ändras med stöd av 20 kap. 10 a § AFL krävs emellertid att det ursprungliga beslutet blivit materiellt felaktigt (jfr mitt beslut denna dag, dnr 4284-2006). I ett fall som det förevarande då kassan finner en felaktighet som inte bedöms utgöra grund för ändring av beslutet, bör Försäkringskassan i stället journalföra vad som framkommit samt därvid anteckna att grund för ändring med stöd av 20 kap. 10 a § AFL inte har bedömts föreligga. En beslutsmotivering saknar självständig betydelse och kan som sådan aldrig bli föremål för omprövning enligt 20 kap. 10 § eller ändring med stöd av 20 kap. 10 a § AFL. En beslutsmotivering kan för övrigt inte heller överklagas.